

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobkyně: **K. Y.**,
nar.,
státní příslušnost: Alžírská demokratická a lidová republika,
bytem ,

zastoupena Mgr. Umarem Switatem, advokátem,
sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační
politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2022, č. j. MV-71351-2/OAM-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. T.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zastaveno řízení o žádosti o mezinárodní ochranu podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobkyně namítá, že žalovaný žádost posoudil jako další opakovanou žádost a Alžírsko jako bezpečnou zemi, kde nedochází k aktům pronásledování ani riziku reálného nebezpečí vážné újmy. Žalovaný řízení zastavil, ačkoli mu je známo, že žalobkyně je ve věku seniora, je trvale vážně nemocná, psychicky labilní, nesoběstačná, negramotná a péči odkázaná na svého syna, který je občanem České republiky a se kterým žije ve společné domácnosti. Žalobkyně není schopna samostatného pohybu mimo svůj byt. Žalovaný nedal žalobkyni možnost prokázat existenci žalobkyní tvrzených skutečností. Je nesporné, že se jedná o opakovanou žádost, nicméně žalovaný dostatečně nezkoumal individuální okolnosti věci a nové důvody žádosti. Žalobkyně v první žádosti uvedla, že je křesťanka a v zemi původu byla pronásledována a šikanována za náboženské vyznání a nenošení šátku. V druhé žádosti uvedla, že je nevěřící a opakovala stejné důvody, které uváděla v předchozím řízení, které jsou aktuální a trvají. Žalobkyně v druhé žádosti nepřesně uvedla, že je nevěřící, neboť tím měla na mysli, že náboženství nepraktikuje. Žalobkyně v průběhu řízení částečně doložila lékařské zprávy, které prokazují její trvale nepříznivý zdravotní stav, který je natolik vážný, že žalobkyně není schopna se o sebe starat a není schopna se bez doprovodu syna vzdálit se z bytu k lékaři. Žalobkyně není schopna obstarat si nákup základních potravin. Žalobkyně je silná diabetička a je psychicky nemocná. Je závislá na lékařské péči, která je jí v České republice poskytována, a na lécích, kterých by se jí v zemi původu nedostalo, a také na péči třetí osoby. Žalobkyně žije na území České republiky řadu let a má zde svoji celou rodinu, v zemi původu nemá nikoho a nemá tam ani majetkové ani jiné vazby. Žalobkyně k prokázání svých tvrzení a vazeb na území navrhuje provedení dokazování lékařskými zprávami, účastnickým výsledkem, výsledkem syna. V zemi původu jí hrozí vážná újma v souvislosti s trvale nepříznivým zdravotním stavem a závislostí na synovi, občanu České republiky, který má na území manželku a děti a který není schopen Českou republiku opustit a následovat žalobkyni do země původu. Žalobkyně má za to, že uvedené nové skutečnosti související se zhoršujícím se zdravotním stavem, s věkem a neschopností samostatného pohybu s absolutní závislostí na péči syna i dalších rodinných příslušníků prokazují nemožnost návratu žalobkyně do Alžírska, kde by se ocitla bez přístřeší, bez lékařské péče a léčby a kde by byl její život ohrožen. Žalobkyně se obává o svůj život. Žalobkyně z náboženských důvodů odmítá nosit šátek a je jisté, že by byla znovu šikanována i z náboženských důvodů. Žalobkyně tvrdí, že by v zemi původu byla vystavena pronásledování z důvodů § 12 zákona o azylu a hrozí jí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný procesně pochybil tím, že s žalobkyní neprovedl pohovor a nepoučil ji ani o případných vadách žádosti. Žalobkyně neobdržela výzvu k doplnění důvodů žádosti, postup správního orgánu byl pouze formální. K zastavení řízení došlo předčasně a postup je nezákonný. Skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá ve správním spise oporu. Je otázkou, zda se nachází ve spisovém materiálu rozhodnutí žalovaného o předchozích žádostech o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně má území České republiky své jediné příbuzné a má zde vytvořeno kvalitní rodinné a sociální zázemí a jsou splněny podmínky pro doplňkovou

ochranu, neboť žalobkyni v zemi původu hrozí ztráta lidské důstojnosti, ponižující zacházení, bída spojená se životem na ulici a neposkytnutí nezbytně nutné lékařské péče. Žalovaný si neopatřil aktuální informace o situaci v zemi původu, a to ani v rámci nezbytného individuálního posouzení případu žalobkyně. Bylo porušeno její právo na spravedlivý proces. Státní orgány Alžírsku jí nejsou schopny zajistit účinnou pomoc. Ke změně poměrů na straně žalobkyně v mezidobí došlo, neboť její fyzický i psychický zdravotní stav se zhoršil a žalobkyně se stala absolutně závislou na péči třetí osoby- svého syna. Bylo povinností žalovaného provést řádné dokazování.

3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech a pro aplikaci ust. § 11a odst. 3 zákona o azylu měl zákonný důvod. Aktuální žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany na území ČR je již třetí v pořadí. Žalovaný posoudil důvody další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany a provedl srovnání s tvrzeními, která žalobkyně učinila v rámci předchozích řízení ve věci mezinárodní ochrany. Ve své další opakované žádosti o mezinárodní ochranu neuvedla žádné nové skutečnosti, nepoukázala na podstatnou změnu okolností jejího případu a nebyly shledány nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by žalobkyně byla vystavena pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Z výše zmíněných důvodů správní orgán tuto žádost posoudil dle § 11a odst. 3 zák. o azylu a řízení o této žádosti zastavil. Žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 9. 2016, č. j. 78 Az 32/2016 – 18. Žalobkyně v případě třetí žádosti zcela obecně uvedla, že žádá o mezinárodní ochranu z důvodů politických a humanitárních, ale blíže tyto důvody nespecifikovala, ačkoliv byla o průběhu řízení řádně a prokazatelně poučena. V této souvislosti rovněž není důvodná námitka, která se týká toho, že s žalobkyní nebyl veden pohovor, neboť v případě další opakované žádosti se, podle § 23 odst. 2, písm. b) zákona o azylu, pohovor neprovádí. Žalovaný je toho názoru, že žadatele o mezinárodní ochranu při podání další opakované žádosti i nadále stíhá tzv. břemeno tvrzení, kdy primární zdrojem informací je samotný žadatel. Žalobkyně v další opakované žádosti neuvádí žádné skutečnosti či zjištění a současně ani z úřední činnosti příslušného správního orgánu nejsou známy nové skutečnosti, které žalobkyně nemohla bez svého zavinění uvést již v předchozím řízení, a jež by svědčily o jejím možném pronásledování nebo hrozbě nebezpečí vážné újmy podle zákona o azylu.
4. V doplnění žaloby žalobkyně sdělila, že její syn je občanem České republiky má k ní zákonnou vyživovací povinnost, žalobkyně je ve věku seniora a není schopna se sama žít. Žalobkyně nepobírá v České republice důchod či jiné sociální dávky, na důchod nemá nárok ani v zemi původu, kde důchody neexistují. Žalobkyně zopakovala, že jí v zemi původu hrozí vážná újma. Poukázala opětovně na svůj vyšší věk, zdravotní problémy a závislost na synovi. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že dle ní žalovaný nezohlednil nové skutečnosti, které žalobkyně nemohla uvést bez svého zavinění v předchozím řízení, tj. porušování základních lidských práv v zemi původu, pokročilý věk, významné zhoršení zdravotního stavu a absolutní závislost na synovi.
5. Z obsahu spisového materiálu, vyplynuly následující, pro rozhodnutí podstatné skutečnosti:
6. Žalobkyně podala dne 8. 4. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to již třetí v pořadí. Ke své žádosti sdělila, že žádá o azyl z politických a humanitárních důvodů, při pohovoru by chtěla uvést nové skutečnosti. V případě návratu do Alžírsku má obavu o svůj život.

7. Součástí správního spisu je rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2015, č. j. OAM-459/ZA-ZA15-ZA15-R2-2015, kterým bylo rozhodnuto, že žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a řízení bylo zastaveno. Státem příslušným k posouzení žádosti byla shledána Francouzská republika. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí mj. vyplývá, že žalobkyně k této žádosti sdělila, že důvodem opuštění vlasti bylo, že jí v zemi původu jako křesťance lidé komplikovali život. Nemohla chodit ven, protože se nezahaluje. Nikoho ve vlasti nemá, je negramotná, všichni její příbuzní jsou v ČR, kde by chtěla žít i ona se svým manželem.
8. Žalobkyně požádala v dubnu 2018 o udělení mezinárodní ochrany znovu, kdy dne 8. 1. 2019 bylo rozhodnutím č. j. OAM-360/ZA-ZA11-LE26-2018 rozhodnuto, že se mezinárodní ochrana podle § 12 – 14b zákona o azylu žalobkyni neuděluje. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí mj. vyplývá, že rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2015, č. j. OAM-459/ZA-ZA15-ZA15-R2-2015, bylo v navazujícím soudním řízení zrušeno, následně žalovaný znovu vydal rozhodnutí o tom, že příslušná je v rozhodování Francouzská republika. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta. Vzhledem k délce popsaného řízení však nemohlo již být provedeno přemístění žalobkyně do příslušného státu, a to z důvodu proměškání lhůty pro přemístění, příslušnost Francouzské republiky zanikla.
9. Z odůvodnění rozhodnutí ze dne 8. 1. 2019 dále plyne, že žalobkyně ke své druhé žádosti z roku 2018 sdělila, že netrpí žádnými zdravotními obtížemi, nemá žádné zvláštní potřeby či omezení. Za důvod podání žádosti označila, že se jí v ČR líbí a má zde děti. Při pohovoru mj. sdělila, že se ve vlasti lidé na ni špatně dívali, neboť pobývala doma. Důvodem odjezdu do ČR bylo, že zde má děti a vnoučata. K dotazu, z jakého důvodu si pobyt neupravila, sdělila, že se řídí tím, co jí řekne manžel, který rozhodl takto. Žalobkyně také uvedla, že se v ČR cítí dobře, může zde jít nakupovat sama a nikdo se na ni špatně nedívá, ráda se účastní rodinných oslav. Žalovaný na základě tvrzených a zjištěných skutečností žalobkyni mezinárodní ochranu neudělil. Proti jeho rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, která však byla zamítnuta, a to Krajským soudem v Brně (rozhodnutí č. j. 32 Az 7/2019 – 94 ze dne 3. 6. 2021). Následnou kasační stížnost odmítl Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (usnesení č. j. 4 Azs 240/2021 - 34 ze dne 22. 10. 2021).
10. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud předně uvádí, že žalobkyně ve své žalobě odkazuje na judikaturu týkající se tzv. opakovaných žádostí, v dané věci se však jednalo o tzv. další opakovanou žádost, pro kterou jsou zákonem o azylu vyžadovány přísnější podmínky, než pokud jde o žádost první či žádost opakovanou. Tyto podmínky jsou definovány konkrétně v § 11a odst. 3 zákona o azylu, dle kterého *podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a, ministerstvo řízení usnesením zastaví.*

12. Zmíněné přísnější podmínky jsou vyžadovány mimo jiné s cílem zabránit zneužití institutu mezinárodní ochrany opakovaným podáváním žádostí o její udělení. Na rozdíl od tzv. opakované žádosti v případě další opakované žádosti musí dojít k podstatné změně okolností z uvedených důvodů, v opačném případě se řízení zastaví. Účelem institutu další opakované žádosti je to, aby žadatel o azyl neustálým podáváním žádosti se nedostával opakovaně do postavení žadatele o azyl s fikcí pobytového oprávnění.
13. Žalobkyně ke své žádosti uvedla, že žádá o udělení mezinárodní ochrany z důvodu nových skutečností, žádá o udělení humanitárního azylu a azylu z politických důvodů, přičemž ani jeden z těchto aspektů podrobněji nepopsala a pouze sdělila, že nové důvody podrobně rozvede při pohovoru. Tvrzení žalobkyně tedy nebyla nikterak konkrétní. Svá tvrzení specifikovala až v podané žalobě, kde poukazuje na vyšší věk, nemohoucnost z důvodu zdravotního stavu, závislost na synovi, negramotnost, neschopnost návratu a náboženské důvody.
14. Žalovaný se přes absenci konkrétních tvrzení žalobkyně zabýval posouzením, jsou-li zde okolnosti, které by nasvědčovaly, že by mohla být ve vlasti pronásledována dle § 12 zákona o azylu, nebo že by jí mohla hrozit újma dle § 14a zákona o azylu.
15. I rozhodnutí o další opakované žádosti je potřeba dostatečně odůvodnit ohledně relevantních změn v situaci v zemi původu žalobkyně. Odůvodnění napadeného rozhodnutí bylo dostačující, obстоjí i ohledně požadavků uvedených v rozsudku ze dne 3. 10. 2017 č. j. 9 Azs 185/2017-38, kde Nejvyšší správní soud dovodil, že: *„Na odůvodnění tohoto rozhodnutí je proto třeba klást nároky, které rozšířený senát zformuloval ve vztahu k rozhodnutí o opakované žádosti dle dřívější právní úpravy. Ve všech těchto případech je třeba trvat na tom, aby ministerstvo zdůvodnilo jednak svůj závěr, že cizinec ve své žádosti neuvedl relevantní důvody, které nemohl uplatnit v předchozích žádostech, jednak že v zemi jeho původu nedošlo k podstatným změnám, které by mohly mít vliv na případné udělení mezinárodní ochrany.“*
16. Žalovaný politickou a bezpečnostní situaci v zemi žalobkyně posuzoval na základě Informace OAMP MV ČR ze dne 12. 10. 2021 Politická a bezpečnostní situace v zemi a došel k závěru, že situace v zemi se od předchozí žádosti žalobkyně nezměnila. Zpráva použitá žalovaným byla s ohledem na datum jeho rozhodování (duben 2022) aktuální a obsahovala informace o zemi původu. Zároveň žalovaný doplnil, že pravidelně sleduje zprávy o této zemi, dle jeho zjištění je tamní situace stabilní, země není ve válečném konfliktu, politický rámec se dlouhodobě výrazně nemění. Žalovaný také uvedl, že Alžírsko je již řadu let považováno za tzv. bezpečnou zemi původu, kde bez dalšího nedochází k aktům pronásledování ani riziku reálného nebezpečí vážné újmy.
17. Žalovaný také poukázal na předchozí azylová řízení žalobkyně, kdy žádala z důvodu, že v ČR se nachází všichni její příbuzní, je negramotná, ve vlasti se na ni lidé špatně dívali, neboť zůstávala doma a nezahalovala se šátkem. Tyto problémy byly žalovaným zhodnoceny v předchozím řízení, kdy žalobkyni nebyla mezinárodní ochrana udělena, a rovněž byly posouzeny v rámci soudního přezkumu, který rozhodnutí žalovaného potvrdil. Ve věci žalobkyně byla následně usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2021, č. j. 4 Azs 240/2021-34, odmítnuta kasační stížnost vztahující se k opakované žádosti.
18. Žalobkyně v žalobě namítá, že žalovaný jí nedal prostor k tomu, aby uvedla důvody, které ji vedly k podání opakované žádosti, že nezjistil, o jaké nové skutečnosti žádost opírá ani ji

nepoučil o možnostech doplnění a neprovedl pohovor, přičemž žalobkyně má zároveň za to, že nové skutečnosti uvedla.

19. K tomu soud poukazuje na skutečnost, že v případě žalobkyně se jednalo o další opakovanou žádost, pro kterou je podstatné naplnění podmínek uvedených ve výše citovaném ustanovení § 11a odst. 3 zákona o azylu.
20. Namítá-li žalobkyně, že jí nebylo umožněno prokázat tvrzené skutečnosti, pak k tomu soud uvádí, že žalobkyně ke své třetí žádosti žádné konkrétní důvody neuvedla, naopak poukázala zcela obecně na politické a humanitární důvody, a to přesto, že byla žalovaným o povinnosti uvést své důvody k žádosti poučena, jak vyplývá ze správního spisu. Žalobkyně svými obecnými tvrzeními povinnosti tvrzení nedostála. V žádosti sdělila, že se podrobněji vyjádří při pohovoru, avšak její povinností bylo uvést vše potřebné již k žádosti, naopak není na žalobkyni, aby určovala, ve které fázi řízení bude která tvrzení sdělovat. Jestliže žádná konkrétní tvrzení neuváděla, tím méně by je mohla prokazovat.
21. Ohledně absence provedení pohovoru soud uvádí, že podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu se pohovor neprovádí, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany; v takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem. Citované ustanovení zákona o azylu ohledně pohovoru se výslovně vztahuje k tzv. opakované žádosti, tj. žádosti podané druhé v pořadí, která předpokládá možnost relevantních nových tvrzení ze strany žalobkyně. Jakkoli nepochybně i k další opakované žádosti může dotyčný sdělit nové relevantní skutečnosti, budou tyto posuzovány ve smyslu § 11a odst. 3 zákona o azylu, tedy bude zjišťováno, zda se lze *s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a*. Přestože se ustanovení § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu výslovně k další opakované žádosti nevztahuje, nepochybně i v případě další opakované žádosti platí, že pohovor s žadatelem se neprovádí, neboť podstatná je uvedená změna okolností. V případě žalobkyně není pochyb, že měla možnost sdělit své důvody v rámci žádosti. Žalovaný postupoval podle § 11a odst. 3 zákona a zkoumal, zda došlo v případě žalobkyně k naplnění podmínky předpokládané daným ustanovením.
22. Lze shrnout, že v případě žalobkyně nebylo žalovaným zjištěno naplnění podmínek dle § 11a odst. 3 zákona o azylu. Nebyly zjištěny žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné se domnívat, že by žalobkyně mohla být ve vlasti ohrožena pronásledováním či vážnou újmou. Soud považuje zhodnocení situace v zemi žalovaným za dostačující. Nebezpečí hrozícího pronásledování či vážné újmy neplyne z žalobkyní uvedených důvodů žádosti – obecné politické a humanitární důvody, obecně tvrzená obava o život, taktéž to nevyplývá ani ze skutečností zjištěných žalovaným, a neplyne to konečně ani z předchozích řízení o žádostech žalobkyně.
23. Pokud žalobkyně v žalobě poukazuje na svůj zdravotní stav a negramotnost pomíjí zásadní okolnost a to, že její žádost o azyl podal její současný právní zástupce. Pokud byla žalobkyně v době podání žádosti o mezinárodní ochranu zastoupena advokátem, ale namítat, že je negramotná, vyššího věku a ve špatném zdravotním stavu. Bylo zcela na žalobkyni, aby v součinnosti s advokátem podala žádost o mezinárodní ochranu tehdy, až

měla ujasněno, na základě čeho žádá o mezinárodní ochranu, nehledě k určitým zkušenostem z předchozích azylových řízeních.

24. Žalobkyně konkretizovala důvody své azylové žádosti až v žalobě. V té poukázala na nedobrou situaci ve vlasti, kdy tento argument lze podřadit pod jí v žádosti uvedené politické důvody. K tomu lze uvést, že žalovaný se v rámci hodnocení důvodů dle § 11a odst. 3 zákona o azylu adekvátně vypořádal posouzením situace v zemi.
25. Co se týče tvrzených humanitárních důvodů, prezentovala žalobkyně tyto důvody ve své žádosti pouze obecně bez vztahu k hrozbě pronásledování či vážné újmy, proto se jimi žalovaný v rámci svého hodnocení nebyl povinen, s ohledem na to, že šlo o další opakovanou žádost, blíže zabývat.
26. Žalobkyně tyto důvody specifikovala až v podané žalobě, ve které současně zmínila, že by jí z tohoto důvodu mohla v zemi původu hrozit újma. Konkrétně za humanitární důvody označila rodinné vazby, vysoký věk, špatný zdravotní stav, absolutní závislost na synovi, nemožnost návratu a uvedla také náboženské důvody.
27. K těmto důvodům soud dodává, že důvody týkající se tvrzení ohledně potíží v souvislosti s náboženstvím a ohledně rodinných vazeb byly již posouzeny žalovaným ve druhé žádosti a byly rovněž předmětem soudního přezkumu. Nejvyšší správní soud konkrétně usnesením ze dne 22. 10. 2021, č. j. 4 Azs 240/2021-34, kasační stížnost žalobkyně odmítl. Zdejší soud si pro úplnost dovoluje na zmíněné rozhodnutí odkázat.
28. Nejvyšší správní soud ve svém usnesení mj. uvedl, že: *„Ve své žádosti o udělení o mezinárodní ochrany zmínila pouze, že se jí v České republice líbí a má zde děti. Při pohovoru pak uvedla, že se na ni lidé z její vesnice špatně dívali a pomlouvali ji a že musela být zahalená šátkem, aby se na ni špatně nedívali. V žalobě pak v tomto směru jen dodala, že má obavy ze šikany ze strany místních obyvatel. Tyto skutečnosti však nelze považovat za pronásledování ani hrozbu jiné závažné újmy ve smyslu zákona o azylu, neboť se vztahují výlučně k přístupu soukromých osob ke stěžovateli, nikoliv k perzekuci ze strany státních orgánů. (...) Negativní projevy ze strany těchto soukromých osob (obyvatel stěžovatelčiny vesnice) tak, jak je stěžovatelka popsala, přitom uvedené úrovně závažnosti nedosahují. Skutečnost, že sousedé stěžovatelky se na ni špatně dívají a nechtějí s ní udržovat sociální kontakty, rozhodně nelze považovat za pronásledování. Ani sama stěžovatelka neuvedla, že by na ni její sousedé vyvíjeli nějaký přímý (psychický či fyzický) nátlak, nýbrž že sama přizpůsobovala chování tomu, co od ní podle jejího mínění okolí očekávalo. Závěr žalovaného o tom, že v těchto skutečnostech nelze spatřovat azylově relevantní důvody, tedy považuje Nejvyšší správní soud za správný.“* (...)
29. *„Pokud stěžovatelka zpochybňuje neudělení humanitárního azylu s odkazem na svoji osobní a rodinnou situaci (tedy na skutečnost, že její synové žijí na území České republiky a ona si zde již zvykla a návrat do Alžírska by pro ni byl velmi obtížný), uvádí k tomu Nejvyšší správní soud, že v judikatuře lze v podstatě vysledovat tři základní okruhy situací, kdy by nucené opuštění hostitelské země mohlo představovat porušení práva na soukromý či rodinný život natolik zásadní povahy, že by mohlo odůvodňovat udělení humanitárního azylu. Bude tomu tak 1) je-li žadatel o azyl vážně nemocen, přičemž v zemi původu by se mu nedostalo potřebné péče (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 - 89), 2) je-li zásadním způsobem odkázán na péči jiné osoby nebo sám o jinou osobu pečuje, přičemž tato je na jeho péči významně závislá (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27), 3) strávil-li žadatel na území hostitelského státu výraznou část svého dětství a má v něm vybudovány sociální vazby, zatímco*

v zemi původu nikdy žádné významné vazby neměl (např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 7. 2020 ve věci č. 25402/14, Pormes proti Nizozemsku). Přestože výše uvedený výčet není (a z povahy institutu humanitárního azylu nemůže být) úplný, umožňuje přinejmenším částečné srovnávání různých situací žadatelů o azyl.“

30. A dále: *„Důvody, o které stěžovatelka svůj nárok na humanitární azyl opírá, přitom svoji závažností výše uvedených kritérií nedosahují. Jak správně uvedl žalovaný, skutečnost, že stěžovatelka je na území České republiky déle než šest let, má zde vytvořeny rodinné vazby, a proto chce na jejím území zůstat, není důvodem pro udělení azylu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94, „azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“ Stěžovatelka dále není nemohoucí, ani na ní na území České republiky není nikdo existenčně závislý, neboť oba její synové jsou zletilí a ze správního spisu nevyplývá, že by nebyli schopni se o sebe sami postarat. Zmínkou o psychických problémech stěžovatelky a skutečností, že na ně bere léky, se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť to stěžovatelka uvedla poprvé až v kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Při pohovoru totiž tvrdila, že žádnými zdravotními problémy netrpí, v žalobě pak zmínila pouze své problémy s klouby.“*
31. Z citovaného rozhodnutí vyplývá, že argumenty uváděné žalobkyní nebyly shledány důvodné pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Tím méně pak tyto důvody mohou svědčit pro pronásledování či vážnou újmu (§ 12 či 14a zákona o azylu) a vyhovět tak podmínkám dle § 11a odst. 3 zákona o azylu.
32. Co se týče tvrzení o špatném zdravotním stavu a absolutní závislosti na synovi, kdy tento stav dokládá za lékařskou zprávou, soud uvádí, že žalobkyně ji předložila až v rámci soudního řízení. Žalobkyně namítá, že v průběhu řízení částečně doložila lékařské zprávy, k tomu soud konstatuje, že zprávy součástí správního spisu nejsou a ani z ničeho nevyplývá, že by jakékoli takové zprávy k žádosti či později měla dokládat.
33. Námitka, že jsou dle žalobkyně pochybnosti o tom, že správní spis žalovaného je neúplný, je taktéž nedůvodná. Správní spis obsahuje všechna rozhodnutí žalovaného týkající se předchozích žádostí i veškerou dokumentaci vztahující se ke třetí, tj. zde posuzované žádosti.
34. K zdravotnímu stavu žalobkyně v soudním řízení předložila lékařskou zprávu označenou jako „potvrzení pro úřad“ ze dne 14. 2. 2022, dle kterého žalobkyně trpí diabetes, proto je zcela vázána na péči syna, nechodila nikdy do školy a česky nerozumí. Dále předložila lékařské zprávy ohledně manžela, které se však netýkají žalobkyně. Žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu dne 8. 4. 2022, je proto vyloučené, aby potvrzení lékaře ze dne 14. 2. 2022 bylo předloženo společně se žádostí o azyl. Jakkoli z obsahu zprávy lékaře není zřejmý datum zahájení léčby žalobkyně, lze mít bez jakýchkoliv pochybností za to, že lékař by nevystavil dané potvrzení na základě zjištění zdravotního stavu za dobu jednoho týdne (8. 4. podána žádost, zpráva z 14. 2.). Žalobkyně musela být v péči lékařů ohledně diabetes déle než 1 týden. Žalobkyni nic nebránilo tomu, aby tuto okolnost uplatnila již v rámci podání žádosti o azyl. Shodný závěr platí o tvrzení o závislosti žalobkyně na syna,

vysokém věku, špatném zdravotním stavu, závislosti na synovi, nemožnosti vycestovat, nedostatečné lékařské péči a léků. Žaloba netvrdila žádnou změnu oproti stavu před podáním žádosti o azyl. Jelikož žalobkyně namítá okolnosti, které mohla a měla namítnout již během řízení o azylu, nejsou dány podmínky pro přímou aplikaci čl. 46 procedurální směrnice (§ 32 odst. 9 zákona o azylu nelze v dané věci aplikovat vzhledem k přechodnému ustanovení novely č. 173/2023 Sb.), proto soud není oprávněn k nim nově přihlídnout. Přesto soud nad rámec relevantního odůvodnění uvádí, že onemocnění diabetes obecně není onemocněním, které by zakládalo podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany. Jedná se sice o závažné, ale také velmi rozšířené onemocnění, které lze léčebně kompenzovat. Přičemž institut mezinárodní ochrany je krajním prostředkem poskytnutí pobytového oprávnění cizince, a v rámci toho je nutné požadovat existenci zásadní újmy, nikoli jej zneužívat.

35. Soud nevyhověl návrhu na výslech syna a žalobkyně pro nadbytečnost, neboť bylo na žalobkyni, aby v žalobě tvrdila rozhodné okolnosti, nehledě k výše uvedené úvaze soudu o vyloučení podmínek pro nové posouzení dříve existujících okolností soudem.
36. Žalobkyně ve správním, ale ani v soudním řízení neuvedla tvrzení, na základě kterých by došlo k podstatné změně okolnosti oproti předchozímu azylovému řízení. Zároveň správní orgán nenalezl zásadní změnu poměrů v zemi původu, proto žalovaný rozhodl v souladu se zákonem o azylu.
37. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
38. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20. 12. 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje K. T.

Mgr. Kamil Tojner, v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. T.